

Svar på Eeva Tikkanens och Erika Veltheims samt 25 andra ledamöters motion: principen om närdaghem ska värnas i Vanda

VD/1588/00.02.00.03/2022

KK/MM/EJ/EA

Eeva Tikkanen och Erika Veltheim samt 25 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Ett ohållbart problem som uppstått särskilt i vissa områden i Vanda är de långa köerna till närdaghemmet eller eventuellt andra daghem i området. Familjerna upplever att detta strider mot barnets och familjernas bästa och gör det svårare för familjerna att få vardagen att löpa smidigt, att orka i vardagen samt försvårar föräldrarnas möjlighet att jobba. Många föräldrar måste också skjuta fram sitt beslut om att återvända till jobbet om de inte hittar en lämplig daghemsplats för barnet på rimligt avstånd.

Det att många inte får en vårdplats i närdaghemmet eller överhuvudtaget i ett daghem i det egna närområdet, även om de önskat det, gör det också svårare att rota sig i hemstadsdelen, vilket påverkar känslan av samhörighet och trivsel i den egna stadsdelen. Många upplever också att de måste gå mot sina egna värderingar när de är tvungna att skaffa en bil eller till och med två för att få vardagslogistiken och daghemsskjutsarna att fungera. Detta är också en stor ekonomisk utgiftspost för familjerna och ökar för sin del också trafikutsläppen. Att skaffa bil är inte ett realistiskt alternativ för alla och att resa kollektivt kan ta en orimligt stor del av dagen, till och med 2–3 timmar. Detta gör att barnets daghemsdag blir betydligt längre och tyngre.

Småbarnspedagogikens servicehandledning i Vanda behandlar årligen cirka 4000 ansökningar till småbarnspedagogiken (cirka 3000 ansökningar till småbarnspedagogiken + cirka 1000 ansökningar till förskolan). Vanda stads mål är att erbjuda en plats inom småbarnspedagogiken enligt familjens önskemål. Det saknas ändå aktuella och utförliga statistikuppgifter om vilka daghem i Vanda som är fullsatta och hur långa köerna till daghemmen eventuellt är. Dessutom förs det ingen statistik över hur stor del av familjerna får sitt första daghemsönskemål uppfyllt och hur långa barnens genomsnittliga resor till och från daghemmet är.

För småbarnspedagogikens del finns det ingen förpliktande princip om närdaghem. Det räcker att staden anvisar barnet en plats inom småbarnspedagogiken någonstans i Vanda inom fyra månader efter att ansökan till småbarnspedagogiken lämnats in. I småbarnspedagogiken i Vanda följs ändå principer för placeringen av barn i sådana fall då antalet sökande till ett visst vårdställe är fler än antalet lediga platser.

De som undertecknat denna motion anser att principerna för placeringen av barn inom småbarnspedagogiken i Vanda (3.6.2015) bör uppdateras och samtidigt ska man fastställa mållängden på en rimlig resetid till närdaghemmet, inleda en uppföljning av barnens resor till och från daghemmet och försöka uppfylla familjernas primära önskemål om dagvårdsplats, till exempel med hjälp av VaSa-verktyget.

En öppen och transparent information av detta slag stöder jämlikheten mellan familjerna i Vanda och förebygger också intern differentiering inom områdena. Informationen hjälper också beslutsfattare och tjänstemän att utveckla småbarnspedagogiken och planera dess investeringar alltmer transparent. Goda

småbarnspedagogiska tjänster som utgår från invånarna stärker familjernas välbefinnande och trivsel i Vanda liksom även Vandas framtoning som en barnvänlig stad.”

Stadsfullmäktige 31.01.2022 § 15

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för fostran och lärande konstaterar följande som sitt svar:

Om kommunens skyldighet att ordna småbarnspedagogik föreskrivs i lagen om småbarnspedagogik, där det också finns ett omnämnande om att kommunen ska eftersträva att ordna småbarnspedagogik nära dem som anlitar servicen med beaktande av hur bosättningen är förlagd och trafikförbindelserna (lagen om småbarnspedagogik 5 §). I arbetet med att förbereda lagen konstateras att bestämmelsen först och främst ålägger kommunen att sträva efter att planera och organisera servicen och servicenätverket med beaktande av bosättningen och trafikförbindelserna. Det handlar om en allmän bestämmelse som styr kommunens verksamhet, med vilken man inte skapar rättigheter för småbarnspedagogikens klienter.

I Vanda finns lokala preciseringar i anslutning till ordnandet av service i de principer som styr ordnandet av plats inom småbarnspedagogiken som godkänts av nämnden för fostran och lärande (Kopla 15.2.2022, 9 §). I principerna har man särskilt fastställt utifrån vilka principer lediga platser inom småbarnspedagogiken delas ut om det finns fler sökande till samma plats inom småbarnspedagogiken än det finns lediga platser. Sådana principer är syskonrelationer, barnens särskilda behov och stöd för att växa och lära sig, trafikförbindelser samt bildandet av fungerande barngrupper och att platserna fylls på ett ändamålsenligt sätt. I principerna har man också behandlat principerna för svenskspråkig småbarnspedagogik, språkbud på svenska, småbarnspedagogik på engelska, vård på kvällar och dygnet runt samt ordnandet av stöd för barnet. Den finns också en separat punkt om principerna enligt vilka ansökningar om överföring handläggs.

I principerna som styr ordnandet av småbarnspedagogik i Vanda har man inte nämnt något särskilt avstånd enligt vilket en plats inom småbarnspedagogiken bör ordnas. Detta är i grunden besvärligt också av den anledningen att stadens olika delar skiljer sig väldigt mycket åt när det gäller bosättningens och servicenätets täthet och trafikförbindelserna. I principerna för ansökningar om överföring konstateras emellertid att om barnets nuvarande småbarnspedagogik ordnas i en enhet där avståndet mellan hemmet och platsen för småbarnspedagogiken är under 1,5 km, eller tiden för resan mellan hemmet och platsen för småbarnspedagogik är under 30 minuter, är det i regel inte ändamålsenligt att ordna överföring.

Enligt 4 § i lagen om småbarnspedagogik ska man vid planering, anordnande eller tillhandahållande av, samt beslutsfattande om småbarnspedagogik i första hand se till barnets bästa. I Vanda stads principer för ordnandet av en plats inom småbarnspedagogiken och i tillämpningen av principerna har man också i första hand sett till barnets bästa.

I Vanda planeras servicenätet i en långsiktig process och i planeringen beaktas de nuvarande daghemmens kapacitet, daghemsfastigheternas skick och behoven av grundlig renovering i anslutning till dem samt de regionala befolkningsprognoserna. Investeringsprogrammet utarbetas alltid för tio år

framåt utgående från en granskning av servicenätet och i det strävar man efter att regionalt trygga att servicen är tillräcklig i alla områden. I vissa områden kan det temporärt uppkomma situationer till en följd av befolkningsändringar, då det existerande servicenätet inte möter efterfrågan. I Vanda är servicenätet i största delen av staden relativt tätt, och daghemsresan är i regel inte alltför lång, även om det primära önskemålet i ansökan om en plats i det egna området inte skulle uppfyllas.

I Vanda har handläggningen av ansökningar till småbarnspedagogiken och anvisandet av plats för barn inom småbarnspedagogiken fr.o.m. 1.8.2021 skett inom den centraliserade servicehandledningen. Handläggningen av ansökningar och utplaceringen sker i VaSa-systemet, där det finns uppdaterade uppgifter om grupperna inom respektive daghem och lediga platser vid dem. Utöver detta har servicehandledningen ett nära samarbete med daghemsföreståndarna när det gäller lediga platser och placeringen av sökande. Uppfyllandet av det primära ansökningsönskemålet följs inte upp separat, eftersom man eftersträvar att i vilket fall som helst hitta en plats för alla barn antingen vid ett daghem enligt ansökningsönskemålet eller inom det egna området. VaSa-systemet genererar inte direkta uppgifter om uppfyllandet av det primära önskemålet, så en eventuell uppföljning skulle behöva göras som ett separat arbete med andra verktyg. Under det senaste året har 8245 ansökningar behandlats i VaSa-systemet (28.4.2021–27.4.2022), varav ansökningarna till småbarnspedagogiken har uppgått till ca 4700, förskoleansökningarna till ca 3000 och klubbansökningarna till ca 340.

Alla sökande får i Vanda en plats inom den tid som förutsätts i lagen och man lyckas ge största delen av sökandena antingen en plats inom småbarnspedagogiken enligt det primära ansökningsönskemålet eller ett annat daghem i det egna bostadsområdet. Omnämmandet i lagen om småbarnspedagogik att småbarnspedagogik ska ordnas nära dem som anlitar servicen förverkligas för närvarande relativt bra. Både servicenätet och servicehandledningens verksamhet vidareutvecklas fortlöpande, men enligt den uppfattning som delas inom verksamhetsområdet för fostran och lärande möjliggör de nuvarande principerna, handlingssätten och de tillgängliga verktygen ett jämbördigt bemötande av familjer och barn och man ser till barnets bästa på ett bra sätt, och man anser inte att det finns behov av ändringar.

Principerna för ordnandet av en plats inom småbarnspedagogiken ska beaktas då servicenätverksplanen uppdateras.

Stadsstyrelsen 9.5.2022 § 16

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Eeva Tikkanen och Erika Veltheim samt 25 andra ledamöter som undertecknat motionen ett svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade att bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Stadsstyrelsen 23.5.2022 § 10

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Eeva Tikkanen och Erika Veltheim samt 25 andra ledamöter som undertecknat motionen ett svar i enlighet med verksamhetsrådets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet kompletterade stadsstyrelsen svaret på fullmäktigemotionen genom att i slutet lägga till:

”Principerna för ordnandet av en plats inom småbarnspedagogiken ska beaktas då servicenätverksplanen uppdateras.”

Beslut:

Stadsstyrelsens kompletterade förslag godkändes.

Stadsfullmäktige 20.6.2022 § 20

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att fullmäktigegrupperna lämnade in följande gemensamma protokollsuttalande i ärendet:

”Vanda bör ytterligare förstärka principen om närdaghem. I enlighet med invånarenkäten i anslutning till servicenätverksutredningen bör man här beakta barnens bästa, en smidig vardag för familjerna och jämlikheten i områdena.

Det är viktigt att man i det barnvänliga Vanda följer upp hur familjernas platser inom småbarnspedagogiken enligt det primära ansökningsönskemålet förverkligas och att alla har en verklig möjlighet att antas till närdaghemmet om de så önskar.”

Bilaga:

- Eeva Tikkanens och Erika Veltheims samt 25 andra ledamöters motion: principen om närdaghem ska främjas i Vanda

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Mikko Mäkelä, tfn 050 3417386 [foramn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn[at]vantaa.fi)